

## **SENSURVEILEDNING SOS2010 ULIKHET OG VELFERD, VÅR 2020**

*Eksamensform:* Fem dagers hjemmeeksamen, alle hjelpemidler tilgjengelig.

Gjennom sine besvarelser skal studentene vise i hvilken grad de har ervervet seg kompetansen som er beskrevet i fagets kunnskaps- og ferdighetsmål.

**Kunnskapsmål - studenten skal:**

- gjennom presentasjon og gjennomgang av sentrale teorier og tilnæringsmåter få en grunnleggende sosiologisk forståelse av hvordan sosial ulikhet oppstår og motvirkes, i ulike kontekster og velferdsregimer.

**Ferdighetsmål - studentene skal kunne:**

- bruke sentrale teorier og tilnæringsmåter til å analysere aktuelle problemstillinger innen området sosial ulikhet og velferd.

På et generelt grunnlag skal studenter som skårer høyt på følgende belønnes med god karakter:

- Evne til selvstendighet og god vurderingsevne.
- Evne til å trekke inn forskjellige deler av pensum.
- Evne til presis bruk av teorier og begreper i analyse av tekst/empirisk materiale.
- Viser forståelse for emnets sosiologiske problemområde.

Oppgavesettet består av to deler som vektet henholdsvis 1/3 og 2/3 av den totale karakteren. Begge de to delene må bestås for at oppgaven i sin helhet skal være bestått. En helhetsvurdering av besvarelsen vil likevel være relevant for å sette endelig karakter.

Studentene kan velge mellom alternativ A og B i både oppgave 1 og oppgave 2. I begge oppgavene er det stilt minimumskrav til bruk av pensum.

**FORMELLE KRAV TIL BESVARELSEN (OGSÅ ANGITT I OPPGAVESETTET DELT UT TIL STUDENTENE):**

- Lengde: For oppgave 1 er maks antall ord 1200 (ca. 3 sider) og for oppgave 2 er det 2400 ord (ca. 6 sider). Forside, litteraturliste og eventuell innholdsfortegnelse kommer i tillegg og teller ikke med under antall ord.
- Besvarelsen skal ha en forside som angir antall ord for hver del.
- Det må fremkomme tydelig av besvarelsen hvilket alternativ (A eller B) som er valgt under oppgave 1 og 2.
- Skrifttype Times New Roman (eller annen godt lesbar skrifttype). Skriftstørrelse 12. Linjeavstand 1,5.
- Korrekt kildeføring underveis i teksten og i litteraturlista til slutt i hver oppgave. Referansestilen APA anbefales, men dere står fritt til å velge en annen kildeføringsstil. Det viktige er å være konsekvent.
- Oppgave 2 må være strukturert med undertitler.

- For de som tar opp eksamen med utgangspunkt i pensum fra 2019, marker dette tydelig på forsiden av eksamensbesvarelsen.

Under følger vurderingskriterier, samt kommentarer/stikkord til de enkelte oppgavene. Oppgavetekstene står i boksene.

**OPPGAVE 1: KORTSVAROPPGAVE, MAKS 1200 ORD (CA. 3 SIDER)**

Velg enten alternativ A eller B:

*Alternativ A:*

Gösta Esping-Andersen skriver i «Three Worlds of Welfare Capitalism» (2006, s. 165) at velferdsstaten “is not just a mechanism that intervenes in, and possibly corrects, the structure of inequality; it is, in its own right, a system of stratification”. Velg deg en velferdsstatlig politikk/institusjon og diskuter hvordan denne politikken/institusjonen eksemplifiserer velferdsstaten som både utjevne og stratifiserende, slik Esping-Andersen hevder. Trekk inn minst én annen tekst fra pensum i diskusjonen, i tillegg til Esping-Andersens tekst.

*Alternativ B:*

Sosiologiske begreper om ulikhet og sosiale skillelinjer, slik som f.eks. *klasse, kjønn, etnisitet* og *rase*, er fra tid til annen gjenstand for faglig diskusjon. Velg minst to tekster fra pensum som omhandler disse sosiologiske begrepene og diskuter forskjellige forståelser og/eller bruk av begrepene. Du kan selv velge om du vil avgrense deg til ett eller flere av begrepene.

*Kommentarer til oppgave 1:*

Denne oppgaven tester studentenes forståelse av sentrale begreper, teorier og tilnæringsmåter til ulikhet og/eller velferd, samt studentenes evne til å analysere sosiologiske tekster om ulikhet og/eller velferd.

Esping-Andersens tekst er en vi har brukt en del tid på i undervisningen. Av relevans her utover Esping-Andersens tekst er særlig begrepet om institusjonalisert ulikhet (jf. Øyen på pensum) (og legitim/legitimert ulikhet), som har vært tematisert flere ganger i løpet av semesteret.

Kurset har hatt fokus på å introdusere studentene for forskjellige dimensjoner ved sosial ulikhet og knyttet dette til forskjellige sosiale skillelinjer. Vi har i den sammenheng vært begrepsfokusert og særlig brukt tid på klasse-, kjønns- og rasebegrepet i sosiologien. I tillegg dekker pensum spørsmål knyttet til etnisitet (Gullestad), funksjonshemming (Grue) og seksualitet (Butler). Studentene kan selv velge om de vil avgrense seg til ett begrep eller ta for seg flere av begrepene. Vi har i den sammenheng vært kort innom begrepet interseksjonalitet, men det er ingen tekster på pensum som bruker mye plass på dette begrepet. Skilbrei, Skeggs, Bhattacharya og Butler kan til gjengjeld alle brukes for å snakke om relasjoner og paralleller

mellom f.eks. klasse og kjønn og den sosiologiske begrepsliggjøringen av dette. Anderssons tekst, som vi brukte mye tid på i undervisningen, diskuterer for øvrig kort forskjeller og likheter mellom det sosiologiske klasse-, rase- og kjønnsbegrepet.

*Vurderingskriterier for alternativ A:*

- Studenten velger seg en velferdsstatlig politikk/institusjon som eksempel på velferdsstaten som utjevne og stratifiserende.
- Studenten diskuterer hvordan denne politikken/institusjonen virker utjevne og stratifiserende med utgangspunkt Esping-Andersens tekst, samt minst én annen tekst fra pensum.
- Studenten forholder seg til formelle krav, fører kilder korrekt i løpende tekst og skriver en fullstendig litteraturliste som inkluderer alle kilder som er brukt i teksten.

*Vurderingskriterier for alternativ B:*

- Studenten velger seg ett eller flere sosiologiske begreper om ulikhet og sosiale skillelinjer.
- Studenten diskuterer det/de valgte begrep/ene med utgangspunkt i minst to tekster fra pensum.
- Studenten forholder seg til formelle krav, fører kilder korrekt i løpende tekst og skriver en fullstendig litteraturliste som inkluderer alle kilder som er brukt i teksten.

**OPPGAVE 2: LANGSVARSOPPGAVE, MAKS 2400 ORD (CA. 6 SIDER)**

Velg enten alternativ A eller B:

*Alternativ A:*

Koronaviruset og tiltakene som har blitt satt inn for å begrense spredning av viruset har rammet mange, på forskjellige vis. Ta utgangspunkt i en eller flere konsekvenser av pandemien og formuler en problemstilling om ulikhet og/eller velferd. Aktualiser med en nyhetssak eller offentlig publisert materiale (statistikk, politisk tiltak, taler etc.). Diskuter og besvar problemstillingen ved hjelp av minst fem tekster fra pensum i kurset.

*Alternativ B:*

Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserer jevnlig statistikk om hvordan befolkningen i Norge har det, inkludert erfarte og observerte ulikheter i livskvalitet og levekår. Velg deg én til to SSB-tabeller og bruk denne/disse til å formulere en problemstilling om ulikhet og/eller velferd i Norge. Diskuter og besvar problemstillingen ved hjelp av minst fem tekster fra pensum i kurset.

*Kommentarer til oppgave 2:*

Denne oppgaven tester studentenes evne til å bruke pensum i kurset til å analysere aktuelle problemstillinger innen området sosial ulikhet og velferd.

I denne oppgaven vil det bli belønnet hvis det empiriske materialet (nyhetssak/offentlig publisert materiale/SSB-tabeller) er presist gjort rede for og aktivt brukt i formuleringen eller aktualiseringen av problemstillingen.

*Vurderingskriterier for både alternativ A og B:*

- Studenten formulerer en problemstilling om ulikhet og/eller velferd med utgangspunkt i enten én til to SSB-tabeller eller én eller flere konsekvenser av korona, aktualisert med en nyhetssak/offentlig publisert materiale.
- Studenten anvender pensum til å diskutere og besvare den sosiologisk relevante problemstillingen.
- Studenten forholder seg til formelle krav, fører kilder korrekt i løpende tekst og skriver en fullstendig litteraturliste som inkluderer alle kilder som er brukt i teksten.